beschaving te zijn. Door den arbeid van Ds. Aalders werd hier een school met den Bijbel gesticht, die het eenige licht in deze zwarte wereld is. De school telt onder haar leerlingen ook dezulke, die nog nooit van den Heere Jezus hebben gehoord; die 't op school voor 't eerst vernamen, dat er bij 't eten gebeden, gedankt en uit Gods Woord gelezen moet worden; dat 's morgens en 's avonds op de knieën behoort gebeden te worden. Zelfs kwamen kinderen mij eragen, om een gebedje op papier voor 's avonds en 's morgens. Op een protestvergadering op den tweeden Pinksterdag werd door mij een Chr. verhaal voorgelezen, waarin Gods Voorzienigheid heerlijk uitkwam. Een paar dagen later werd mij van verschillende zijden gevraagd, dat boekje te mogen lezen, zelfs door hen die niet tegenwoordig waren geweest, maar wien het was verteld. De leidingen des Heeren, openbaar in het leven der menschen, zijn voor velen nieuwigheden. 't Is bijna ongelooflijk, dat in onzen tijd zulke toestanden bestaan. Dom zijn de menschen niet, zij hebben een goed verstand, maar ze zijn zeer onwetend. Lust tot onderzoek is er ook wel, doch de middelen ontbreken. Mijn kleine schoolbibliotheek van 30 nummers is heel de week van huis en stellig in den omtrek van 3 uur verspreid. Wie onzer medeChristenen helpt mij aan boeken? Ditmaal woidt eens geen geld gevraagd. Ik moet tal van kinderen, die om een boek voor vader of buurman vragen, met leege handen wegzenden, omdat mijne leesinrichting zoo klein is. Een goed boek heeft menigen turfgraver des Zondags uit de herberg gehouden en hem den weg naar de kerk geweezen. Mannen en vrouwen, jongelingen en jongedochters in ons goede land, die den Heere Jezus liefhebben, ziet uw boekerij eens na en verblijdt mij met eene kleine toezending. Enkele leerlingen konden hun psalm niet leeren, omdat ze thuis geen Bijbel, zelfs geen psalmboekje hebben. Bijbel, psalmboekjes, tractaatjes, scheurkalenders, christelijke, politieke, sociale en historische lectuur, het zal mij zeer welkom zijn; en moge de Heere uw gave zegenen.

Heilbiddend

J. DE BRUIJN,
Hoofd der school met den Bijbel.

Aan de Redactie van *De Heraut*,
Amsterdam.

Geachte Redactie!

In het nummer van *De Heraut* dd. 26 April 1903 wordt onder de rubriek Recensiën mijn brochure „Nog eens: De millioenen uit Deli" besproken. Deze bepreking bevat een onjuistheid, welke ik niet zonder meer mag laten passeeren. De volzin: „Het doet ons daarom te meer leed, dat Mr. van den Brand weigerde te voldoen aan het verlangen der *Regeering* om nadere inlichtingen", is met de waarheid in strijd. Ik heb geweigerd inlichtingen te geven aan den Resident van Sumatra's Oostkust, onder mededeeling, dat ik *alleen aan de Regeering* inlichtingen zou verstrekken, indien zij, d. i. de Regeering, een onderzoek instelde (zie de brochure blz. 11).

Dat ik aldus geheel correct handelde, is duidelijk. Ik klaag het Bestuur der residentie Oostkust van Sumatra openlijk aan. Nu is het toch zeker nooit gezien, dat de openbare aanklager aan den verdachte opgave doet van de door hem verzamelde feiten en bewijsmiddelen. Hij zal hiermede wachten totdat de zaak voor den Rechter behandeld wordt. Zoo ook ik. Niet aan de lieden, die ik van plichtverzuim aanklaag deel ik mijn dossier mede, alleen aan de Regeering.

Binnen enkele dagen wordt hier Mr. Rhemser verwacht, door den Gouv. Generaal met het onderzoek belast. Aan hem zal ik alle inlichtingen geven, welke ik verstrekken kan.

U dankend voor de gelegenheid tot rectificatie

Hoogachtend,

J. V. D. BRAND.

Medan, 4 Juni 1903.

[Mr. J. van den Brand loopt hier wat hard van stapel.

De Regeering had hem uitgenoodigd nadere mededeelingen te doen aan den resident van Sumatra's oostkust, en Mr. Van den Brand weigerde aan dit verlangen te voldoen.

Precies dus, wat door ons geschreven werd.

Nu heeft Mr. Van den Brand het volste recht om deze weigering nader te motiveeren.

Maar te zeggen, dat onze opmerking met de waarheid in strijd is, gaat niet aan.

Intusschen verblijdt het ons, uit dit schrijven te vernemen, dat de Regeering een nader onderzoek gelastte, en het bezwaar van Mr. Van den Brand daarmede is opgelost. Hoe meer licht over de koeliezaak verspreid wordt, hoe liever het ons wezen zal. RED].

De schreiende nood te Kooten.

Geliefde Broeders en Zusters in onzen Heere Jezus Christus,

Zijt ge wellicht ooit gespoord van Leeuwarden naar Groningen? Zoo ja, dan zullen stellig even voorbij het station Veenwouden, omtrent de halte Zwaagwesteinde, niet het minst aan den Zuidkant van de spoorlijn, tal van woningen uwe aandacht hebben getrokken, die ter nauwernood den naam van woningen kunnen dragen. Het zijn hutten, samengesteld uit wat planken, toegedekt met wat riet of stroo, om zooveel mogelijk het doordringen der koude te beletten, of erger nog, woonsteden, gemaakt van heideplaggen.

Welnu, het is voor den geestelijken nood der bevolking, daar voor 't meerendeel wonende in zulke hutten, dat ondergeteekenden de hulp van alle Christenen in ons vaderland met den meesten aandrang inroepen.

Voor een 25 jaar woonden daar (nl. op de heide onder Kooten, Zwaagwesteinde, Tuijsel en Zwagerbosch) ongeveer 1500 menschen, terwijl dit getal tot op heden meer dan verdubbeld is, zoodat het zielental tot ongeveer 4000 is aangegroeid. Met het zielental nam echter de stoffelijke welvaart niet toe, zoodat het meerendeel van deze groote bevolking in de grootste armoede gedompeld is. De breede schare moet haar brood van buitenaf halen. Des zomers vertrekken geheele gezinnen naar Groningen om de vlasvelden te wieden of vlas te trekken, en in den hooitijd treft ge ze aan in andere deelen van Friesland, om het noodige te verdienen voor den wintertijd, als de verdiensten voor zeer velen totaal stilstaan. Enkele arbeiders verdienen onlangs in den na winter slechts 50 cts. per dag, van welk loon een grooter of kleiner gezin moet leven. En de massa? Ze zoekt haar brood in 't veld, met een kleine negotie, en 's winters ziet ge velen naar den bedelstaf grijpen.

Doch dat niet alleen. Naast deze stoffelijke ellende treft ge een niet minder groote geestelijke armoede aan. Voor een groot gedeelte leeft de bevolking in ongeloof, en met kracht wordt zij door het Socialisme bewerkt. In de open lucht worden vergaderingen gehouden, waar men sprekers van elders laat optreden, om het volk zijn Bijbel en daarmede zijn eenigen troost in leven en sterven beide te ontnemen. Plannen voor aanbesteding van een socialistisch volksgebouw zijn in bewerking geweest, doch chijnen op dit oogenblik nog niet uitgevoerd te worden.

Te midden van die bevolking nu wordt gearbeid aan haar geestelijken opbouw door Ds. H. K. Zijlstra, pred. der Geref. kerk aldaar, en door den heer van der Weij, evangelist der N. H. K. Behalve de 7 jaren, gedurende welke hij elders diende, is de eerste van 1877 af voortdurend onder deze arme heidebevolking arbeidende geweest; en dat met grooten zegen.

Doch wat is nu het ontzettende? Dit, Brs. en Zusters, dat al die ouders, die den Christus belijden en de ordinantiën des Heeren voor hen en hun zaad wenschen hoog te houden, te arm zijn om hun kroost dat onderwijs te doen geven, dat nochtans geëischt wordt door Gods Woord. Ja erger; in plaats daarvan zijn zij genoodzaakt hunne kinderen te zenden naar een der 2 op de heide staande openb. lagere scholen (waarvan een der hoofden in openbare vergaderingen als pleiter van het socialisme optreedt). Wat dit beteekent voor Christenouders, die slechts in de uiterste noodzakelijkheid en dan nog noode hun kind aan het z.g.n. neutraal onderwijs toevertrouwen, behoeft natuurlijk geen betoog.

Wanneer men zich dezen toestand slechts een oogenblik goed indenkt, dan gevoelt men hoe noodzakelijk het is, hier hulpe te bieden.

Vandaar dan ook, toen tot den districtsraad voor C. N. S. vanwege het schoolbestuur te Kooten de roepstem kwam: „Mogen wij dit „alles laten begaan? Moeten wij dien stroom „van ongodisterij onder het opkomend geslacht „maar stil door laten vloeien? Eischt de Heere „niet van ons, de jeugd te onderwijzen in d? „eerste beginselen naar den eisch zijns wegt „Onze ziel schreit tot God! Wij zien mede tot „u op. Broeders helpt ons!" — dat wij niet ons als doof konden en durfden houden. De nood toch klom zoo hoog! Een **360** tal kinderen vragen om het Christelijk onderwijs. En vanwaar moet onder deze arme bevolking het bouwkapitaal van ƒ 10,000 voor school en onderwijzerswoning komen? Immers Brs. en ZZ. dat kan niet. Ongeveer ƒ 1000 is in den loop van ettelijke jaren verzameld. *De grond voor school en huis is gekocht en betaald.* Doch dat is alles. Geld opnemen voor den bouw is voor het bestuur onmogelijk, daar wel de school, staat zij er eenmaal, gesteund door de subsidie van het Rijk en C. N. S., jaarlijks uit zal kunnen, maar dan moet er geen rentebetaling en aflossing bijkomen.

Daarom leggen wij langs dezen weg Kooten's nood neer voor al de Christenen in ons vaderland. Als er bij u eenige liefde is voor de eere en de waarheid Gods; als er eenige ontferming is over dat arme kroost, dan is er voor Kooten een hoopvolle toekomst; dan zal ook voor de jeugd tegenover de Revolutie het Evangelie kunnen worden gesteld. Zoo niet, — dan zal Ongeloof en Socialisme hand over hand toenemen.

Toen voor enkele weken onze plannen te Kooten vernomen werden, om de hulp der Christenen in den lande voor de arme bevolking daar in te roepen, was men zoo uitermate verblijd, dat reeds den volgenden dag arbeiders, die zelf van een daghuur moeten leven, aan 't werk gingen, om het terrein voor de toekomstige school als voor den bouw in gereedheid te brengen. Konden ze niet geven wat ze anders zoo gaarne wel wilden, toch wilden ze geven wat ze konden, nl. hun arbeidskracht. Zoo wordt er na jarenlange worsteling toch nog gehoopt, ja geloofd, dat de school er komen zal.

Christenen in den lande, zal die hoop, zal dat geloof worden beschaamd? Immers neen! Doch weet, dat daartoe gerekend wordt op uwe offervaardigheid. Zij het u allen dan een eere, voor deze allernoodigste zaak uwe hulp te verleenen.

De Heere, Wiens het goud en zilver is en die de harten der menschen neigt tot wat Hij wil, neige ook uwe harten en vervulle u met rijke barmhartigheid voor Kooten's nood.

Alle gaven zullen door ondergeteekenden in dank worden ontvangen.

De Districtsraad voor Christel. Nat. Schoolonderwijs (District XIII)
Ds. H. MEIJER te Kollum,
Voorz.-Secret.
A. BRUINS SLOT te Drachten.
P. S. BAKKER te Buitenpost.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROKEPEN: Putten, J. E. Vonkenberg, te Barendrecht. — Delfzijl, M. Meijering, te Nieuwe-Pekela. — Aalten B. W. Verhoef Nz., te Berkel en Rodenrijs. — Wildervank, D. Pol te Heerjansdam. — Meerkerk, C. J. H. van Diemen, cand. te Nieuwveen. — Axel, N. P. Littooij, te Krimpen a/d Lek. — Wolvega, R. K. M. Hummelen, te Langeslag. — Uitwijk, A. Dekkers, te Veere.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Finsterwolde, T. van der Ley, te Rauwerd. — Klundert, A. M. Bloem, te Chaam. — Helenaveen, C. W. Coolsma, cand. te Delfshaven. — Elburg en Roudum, H. C. Briët Wz., te Steenwijkerwold. — Waarder, C. J. Leenmans, te Bennekom. — Heinenoord, A. A. Dönzelmann, cand. te Dordrecht. — Lellens, G. Samplonius, cand. te Santpoort. — Mel issant, L. R. Aalbers, cand. te Overschie. — Avenhorn, F. S. Knipscheer, te Akersloot. — Foudgum c. a., J. M. Visser, cand. te Workum. — Hagenstein, J. Verhagen, te Gouderak.

AANGENOMEN: Nieuw Beerta, D. E. W. van Weel, cand. te Amsterdam. — Mijnsheerenland, F. G. van Reeuwijk, cand. te Zegwaard. — Peize, H. de Jonge, cand. te Groningen. — Batenburg, A. Buurman, cand. te Werkendam. — Krimpen a d Lek, J. van Mastrigt, te Heteren. — Hall, J. C. H. Scholten, cand. te Baarn.

BEDANKT: Schalzum, H. de Groot, te Hijlaard. — Oost Knollendam en Marken-Binnen, D. E. W. van Weel, cand. te Amsterdam. — Melissant, Moerdijk en Piershil, L. R. Aalbers, cand. te Overschie. — Puiflijk en Leeuwen, J. C. H. Scholten, te Baarn. — Hornhuizen, H. de Jonge, cand. te Groningen. — Wittewierum, J. Kroneman, te Garrelsweer.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 30 Juni jl., ten bedrage van ƒ 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseeren aan

De Administratie van „De Heraut"
Amsterdam.

Inteekenaren op het premiewerk DE GEMEENE GRATIE, *die het daarvoor verschuldigde driemaandelijks wenschen te voldoen, herinneren wij aan de kwartaal-betaling van ƒ —.75 per aangevraagd exemplaar.*

Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, Juli 1903.

Plaatsgebrek noodzaakt ons Advertentiën te een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentiën.

Heden ontsliep in zijnen Heer en Heiland, onze geliefde Man en Vader,
HARMANNUS MEIMA,
in den ouderdom van bijna 67 jaar.
Wed. H. MEIMA—AYMAN,
en Kinderen.
Bedum, 26 Juni 1903.
Algemeene Kennisgeving.

Heden behaagde het den Heere, van ons weg te nemen onzen Broeder,
HERMANNUS MEIMA,
die sinds jaren onze gemeente als medeopziener diende. Schenke de God des Verbonds zijne bedroefde Weduwe den troost des geloofs en der gemeente berusting in 's Heeren wil.
Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk van Bedum (B):
Ds. W. L. MILO, *Praeses.*
T. A. VAN DIJKEN, *Scriba.*
Bedum, 26 Juni 1903.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Liefst in Gelderl. zoekt een
besch. Meisje
pl. bij een bej. Dame of kl. gezin ter assistentie met alle werkz. bek, tegen kl. verg. G. G. Br. fr. lett. D. aan HEERöLDT's Boekh. *Dieren.*

Bij RIËNTS BALT, Den Haag, verscheen:
Hoe Natuurlijk de Ineensmelting is!
DOOR
Ds. A. M. DIERMANSE.
Prijs: f 0,40.

Bij J. H. KOK, te Kampen, verscheen:
Bijdrage tot de kennis en beoordeeling van
het Chiliasme,
door
H HOEKSTRA,
V. D. M. te Arnhem.
Prijs f 1.10. In stempelband f 1.50.
Bij alle Boekh. voorhanden.

Een Christelijke School te KOOTEN
(Kootsterheide)

Geliefde Christenen in den lande!

De nood in onze omgeving klom hoog en klimt telken jare nog hooger. Steeds hebben we geworsteld om het bouwkapitaal voor eene Christel. School bijeen te krijgen. Doch tot nu toe konden we het niet verder brengen dan ƒ 1000. En dat in den loop van jaren! Intusschen zien wij het getal kinderen, voor wie het Christel. Onderwijs dringend gezocht wordt, steeds aangroeien. Dat getal klom nu reeds tot 300. En dat te midden eener bevolking, die zelf te arm is, om voor het bouwkapitaal te zorgen. Die schreiende nood konden wij niet langer aanzien. Wij wendden ons tot den Districtsraad voor C. N. S. En deze, met den toestand te Kooten bewogen, besloot, na de zaak onderzocht te hebben, zich den nood van Kooten aan te trekken, en een poging te doen, het bouwkapitaal bijeen te krijgen.

Hun werk in uwe hartelijke belangstelling aanbevelende, — *onder verwijzing naar het ingezonden stuk in dit nummer van dit blad* —, deelen wij u door dezen mede, dat wij onzen arbeid voor de op te richten school te Kooten thans aan hen overdragen. De Heere kroone den arbeid dier broederen voor onze arme kinderen met Zijnen rijken zegen en schenke alle Christenen in ons vaderland milde offervaardigheid.

Namens het Bestuur der op te richten Christ. School te Kooten
Ds. H. K. ZIJLSTRA, *Voors.*
Kooten, Mei 1903.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
DAMRAK 60 en DAM 15–17

Koopen en verkoopen **EFFECTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden en Zilveren **MUNTEN** en vreemde **BANKNOTEN.** Sluiten **PROLONGATIËN** en **BELEENINGEN.** Nemen gelden à **DEPOSITO** tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,
gevestigd te
Amsterdam, Keizersgracht 547–549,
sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

HEDEN VERSCHEEN:
Een Calvinistisch advies
voor de kranke Maatschappij,
DOOR
W. DE JONGE, te Heeg.
28 pag. 8°. Post. **Prijs . . . . . 30 Cent.**
Verkrijgbaar bij den Uitgever
J P. v. d. BRUG, Leeuwarden.
Zie de recensie in dit blad!

Gereformeerd Gymnasium,
te Amsterdam.

Sedert de laatste opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderwijs de volgende giften:

Rotterdam: Wed. G. K. ƒ 5; Wed. J. V. ƒ 2.50; Wed. J. B. ƒ 1; Wed. J. K. ƒ 1; Wed. E. R. ƒ 1; Wed. J. S. ƒ 1.50; Mej. M. E. H. ƒ 2.50; Mej. S. M. v. T. ƒ 1; Mej. J. B. R. ƒ 1; W. J. K. ƒ 1; W. H. H. ƒ 1; M. J. D. ƒ 1. J. H. Jan. ƒ 2.50; J. H. Jr. ƒ 3; E. J. L. ƒ 2.50; A. P. ƒ 1; J. E. d. G. ƒ 1; W. F. d. H. ƒ 0.50; L. v. E. ƒ 0.50; H. W. V. ƒ 2.50; W. A. V. ƒ 2.50; J. v. N. ƒ 0.50; W. J. G. M. ƒ 1; A. C. D. ƒ 0.50; A. v. Z. ƒ 2; C. d. K. ƒ 1; D. C. O. ƒ 1; L. B. ƒ 0.50; J. V. ƒ 1; L. L. ƒ 0.50; J. E. ƒ 1; P. K. ƒ 5; J. W. V. ƒ 1, D. E. ƒ 1; J. v. d. L. ƒ 2; D. B. ƒ 1. B. J. B. ƒ 1; T. d. H. ƒ 1; D. H. ƒ 1; A. V. ƒ 1; W. M. ƒ 2.50; J. K. ƒ 1; J. v. L. ƒ 1; Jb. v. L. ƒ 1; J. H. v. d. S. ƒ 1; J. v. E. ƒ 1; G. W. v. R. ƒ 2.50; J. B. ƒ 1; B. v. L. ƒ 1; P. K. ƒ 1; H. G. V. ƒ 1; P. A. d. B. ƒ 1.50; J. M. ƒ 0.50; C. J. v. M. ƒ 0.50; I. C. S. ƒ 1; H. R. ƒ 0.50; W. R. ƒ 0.50; G. M. G. ƒ ƒ 0.50; A. A. G. G. ƒ 1; W. N. G. ƒ 1; G. B. ƒ 2; J. v. d. K. ƒ 2.50; J. G. ƒ 1; J. v. O. ƒ 0.50; T. v. d. M. ƒ 1; G. R. ƒ 1; J. P. ƒ 1; v. O. ƒ 1; J. M. ƒ 1; P. v. d. M. ƒ 1; J. G. v. Z. ƒ 2; N. N. ƒ 0.50; H. v. d. H. ƒ 1; J. v. d. B. ƒ 1; J. H. d. H. ƒ 1; M. v. d. S. ƒ 1. **Delfshaven**: Gez. B. ƒ 1; H. P. ƒ 0.50; L. 't H. ƒ 1; G. M. ƒ 1; P. v. A. ƒ 1; J. L. H. Czn. ƒ 2.50; Wed. K. v. d. W. ƒ 1; J. d. G. ƒ 2. **Kralingen**: P. v. L. ƒ 2; J. v. d. B. ƒ 0.50; H. L. ƒ 0.50; M. v. L. ƒ 1; M. S. ƒ 0.50; M. D. ƒ 1; Th. le G. ƒ 0.50; P. W. L. ƒ 1; T. S. ƒ 1; J. T. v. d. H. ƒ 1; Z. ƒ 1. **Katendrecht**: A. E. ƒ 1; Wed. J. E. ƒ 2; A. E. ƒ 1; Mej. J. M. ƒ 1. **Bleiswijk**: J. B. ƒ 1; A. R. ƒ 0.50; P. v. D. ƒ 2.50; J. M. ƒ 1; H. v. d. B. ƒ 0.50; P. B. ƒ 1; J. G. ƒ 1; J. R. ƒ 2; G. K. ƒ 2; L. v. E. ƒ 1; Wed. D. d. P. ƒ 1. **Nieuwerkerk a/d IJsel**: E. H. ƒ 2; Wed. A. H. ƒ 2; C. F. ƒ 1.50. **Charlois**: J. E. ƒ 1; C. A. J. ƒ 1; Gebr. Z. ƒ 1; A. v. d. H. ƒ 0.50; W. J. B. ƒ 0.50. **Ouderkerk a d IJsel**: Wed. C. Z. ƒ 0.50; Wed. J. V. ƒ 1; P. V. ƒ 1; G. d. D. ƒ 1; P. d. D. ƒ 1; N. G. ƒ 2; A. v. D. ƒ 0.50; C. v. D. ƒ 1; A. G. ƒ 2.50; C. H. Azn. ƒ 2.50; W. J. ƒ 1; J. H. S. ƒ 0.50. **IJsselmonde**: C. M. v. d. V. ƒ 1; M. v. d. V. ƒ 1; S. v. d. V. ƒ 1; M. d. J. ƒ 1; C. v. I. ƒ 0.50; R. v. IJ. ƒ 0.50; A. S. ƒ 1; M. K. ƒ 1. **Dordrecht**: D. M. ƒ 1; H. D. ƒ 1; J. H. D. ƒ 1; W. v. R. ƒ 1; L. C. O. ƒ 1; Wed. K. ƒ 1; Wad. S. ƒ 1; Mej. J. G. ƒ 2.50. **Barendrecht**: Wed. V. ƒ 1; Mej. H. V. ƒ 1; Wed. A. V. ƒ 1; A. K. Jr. ƒ 5; C. A. D. ƒ 1; J. B. ƒ 1; J. v. d. E. ƒ 2.50; L. B. Bz. ƒ 2; C. K. ƒ 0.50; A. v. d. B. ƒ 1; J. K. Bz. ƒ 0.50; P. v. D. Cz. ƒ 1; J. N. ƒ 1; L. v. d. S. ƒ 1; L. A. d. R. ƒ 1; J. v. d. S. ƒ 0.50. **Rijsoord**: A. v. B. ƒ 0.50; C. R. ƒ 0.50; M. d. Z. ƒ 0.50; N. N. ƒ 1; Jac. v. N. Johz. ƒ 1; Wed. J. v. N. ƒ 0.50; Wed. P. d. K. ƒ 1; A. v. N. Jz. ƒ 1. **Zwijndrecht**: C. L. ƒ 0.50; H. S. ƒ 1; J. v. d. K. ƒ 0.50; P. d. K. ƒ 0.50; M. v. H. ƒ 1; L. d. J. ƒ 0.50; I. C. W. ƒ 1; W. V. ƒ 0.50; M. d. R. ƒ 0.50; Jb. d. K. Jr. ƒ 0.50; G. L. Gan. ƒ 1; J. d. K. Jr. ƒ 1; G. B. ƒ 1; B. d. J. ƒ 0.50; K. B. ƒ 1; P. S. ƒ 1; P. S. ƒ 0.50; J. B. ƒ 1; Ds. A. K ƒ 1.

N.B. Niet vermeld zijn hier de bijdragen waarover per quitantie wordt beschikt.

ONDERLINGE
Nederlandsche Hypotheekbank,
gevestigd te GRONINGEN,
Jacobijnerstraat 18. *Intercomm.-Tel. 825.*
Maatschappelijk Kapitaal ƒ 1,500,000.
Directie: **J. BOMERS en Jhr. L. F. A. VAN SWINDEREN.**

De Bank verstrekt gelden over huizen en landerijen onder **eerste hypothecair verband**, zonder vooruitbetaling der rente en geeft 4 **pCt. Pandbrieven** uit van ƒ 5000.—, ƒ 1000.—, ƒ 500.—, ƒ 250.— en ƒ 100.—, met Januari- en Juli coupons, naar den koers van 100 pCt. Verkrijgbaar ten kantore der Bank en bij H.H Kassiers en Effectenhandelaars. De Coupons en losbare Pandbrieven worden mede betaalbaar gesteld bij de **ASSOCIATIE-CASSA** te **Amsterdam.**

De Pandbriefhouders deelen mede in de winsten der Bank.

De Directie:
BOMERS.
VAN SWINDEREN.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
Gevestigd te GRONINGEN.
OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.

Commissarissen: PROV. MR. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, JHR. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, MR. P DIELEMAN, E. G. WENTINK, J. BOUWES, JOH. TERPSTRA en MR. H. VAN DER VEGTE.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOHS. TERPSTRA, MR. H. VAN DER VEGTE.

Verstrekt geld op eerste Hypotheek, zonder vooruitbetaling van rente. Geeft uit 4 pCt Pandbrieven, koers 100 pCt., in stukken van ƒ 1000.—, ƒ 500.—, ƒ 100.— en ƒ 50.— verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij hare Agenten en bij alle Commissionnairs en Makelaars in effecten. Inlichtingen worden verstrekt te *Amsterdam* door de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 en *Hilversum*, Torenlaan 56; te *Rotterdam* door den heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

VEREENIGING „Dr. Scheurer's (Petronella) Hospitaal."

October 1902—April 1903.

Ontvangen aan **Contributiën**: (*Vervolg.*) Uithoorn ƒ 2.50; Voorschoten ƒ 10; Vlissingen ƒ 31.75; Vlaardingen ƒ 24; Velp ƒ 32.50; Voorburg ƒ 17; Vorden ƒ 7; Velsen ƒ 10; Voorthuizen ƒ 6.50; Veendam ƒ 14.50; Vreeswijk ƒ 25; Wons —.—; Wageningen ƒ 27.50; O. Wetering ƒ 23.75; Winterswijk —.—; Waddingsveen ƒ 21.50; Westbroek en Achttienhoven ƒ 3.75; Witmarsum ƒ 3; Woudsend ƒ 5.50; Winschoten ƒ 20.50; Wilnis ƒ 5; Wildervank ƒ 12.50; Watergraafsmeer —.—; Wagenborgen ƒ 5.50; Willige Langerak ƒ 5; Ymuiden ƒ 7.50; Ylst ƒ 2.50; Zierikzee ƒ 7; Zaandam ƒ 22.50; Zwolle ƒ 96.50; Zutfen ƒ 26; Zalt-Bommel ƒ 10; Zeist ƒ 28 + ƒ 15; Zwijndrecht ƒ 20; Zelhem ƒ 16; Zwammerdam ƒ 38.75; Zwartsluis ƒ 24.25; Zetten ƒ 24; Zuidland ƒ 25; Zevenhoven ƒ 10; Zaamslag ƒ 5. Totaal ƒ 3915.09½.

Aan Giften: **Aalten**: d. mevr. v. D. een fabrieksarbeider ƒ 5; d. Dr. S. gev. coll. kerk A ƒ 12; coll. ƒ 29.72; M. ƒ 1; G. S. ƒ 0.50. **Alfen**: d. mej. v. W. van N. N. ƒ 25; den h. N. S. ƒ 0.75. **Amsterdam**: d. den h. J. B. v. d kinderzend. vereen „de Jonge Zendbode" ƒ 5; d. den h. J. T. C. R. Chr. jongel. Ver. „Daniël" ƒ 2.57½; d. mej. Ch. S. van S. te S. ƒ 10; u/d huisbus van M. ƒ 2; d. den h. v. d. N. u/d huisbus br. L. ƒ 1; door mej. S. T. van mej. H. ƒ 3.50; d. den h. H. A. M. van v. D. ƒ 1. **Arnhem**: d. mej. L. van N. N. ƒ 10. **Beekbergen**: ƒ 7.50. **Bergen op Zoom**: mej. L. S. ƒ 6. **Bodegraven**: d. mevr. B. v. N. N. ƒ 2.50; N. G. ƒ 2. **Dedemsvaart**: d. den h. W. v. H. gec. jaarf. meisjes v.r. ƒ 6.14½. **Delft**: d. mej. G. van N. N. ƒ 2. **Dordrecht**: d. mej. V. van mej. J. M. D. ƒ 1; mej. S. ƒ 2; mej. V. ƒ 1; mej. J. ƒ 0.25; N. N. buiten de gem. ƒ 0.50; mej. S. ƒ 5. **Edam**: N. N. ƒ 1.25; J. E. V. ƒ 1.25. **Enkhuizen**: d. mej. M. van mej. D. d. J. ƒ 2.50; mej. E. M. ƒ 1; mej. K. ƒ 1; den h. P. ƒ 0.50; N. N. ƒ 0.50; mej. J. L. ƒ 1; V. ƒ 2; mevr. M. ƒ 1; mej. Z. K. ƒ 1; mej. E. ƒ 0.50. **Gerkesklooster**: d. den h. J. J. B. u/d bus Chr. Sch. ƒ 22. **Goes**: d. mej. 't C. van mej. v. d. K. ƒ 0.50; mej. M. ƒ 0.50; mej. B. ƒ 0.50. **'s Gravenhage**: d. jonkvr. d. J. van mevr. V. ƒ 2; mevr. T. ƒ 0.50; mej. C. K. ƒ 0.05; mevr. S. ƒ 6. **Haaksbergen**: d. Dr. S. van den h. 't H. ƒ 10; mej. t. H. ƒ 10. **Harderwijk**: d. mevr. W. van mevr. G. ƒ 2. **Harlingen**: d. mej. B. H. van mej. A. K. ƒ 1.50; N. N. ƒ 0.50; busje Chr. Bew. Sch. ƒ 2.25. **Heelsum**: d. mej. v. d. B. van J. P. C. ƒ 0.50. **Heeg**: d. mej. d. R. van tam. B. en L. R. ƒ 1.42. **Hillegom**: d. den h. W. S. gec. uitv. zangver. ƒ 23.44½. **Hilversum**: d. mej. H. gift ƒ 3.50. **Klundert**: d. den h. A. R. A. H. u d kas der gecomm. v/d Zend. ƒ 20. **Kralingen**: d. mej. H. van J. H. ƒ 0.50; P. v. L. jrl. ƒ 1; P. v. L. Jr. ƒ 2; d. mej. J. L. van N. N. ƒ 0.25; gift ƒ 0.50. **Kootwijk**: d. mevr. H. van 't R. ƒ 1. **Leiden**: jrl. bijdr. ƒ 2; P. ƒ 1. **Lemmer**: d. mej. W. van T. S. V. ƒ 0.50; J. S. V. ƒ 1; A. B. ƒ 1; V. V. IJ. ƒ 1. **Lent**: d. mej. E. verz. ƒ 1. **Lisse**: d. mej. D. Ger. K. o/h Kruis ƒ 107. **Makkum**: d. den h. H. Zend. kas Ger. kerk ƒ 40; u/d busjes der kind. Chr. Sch. ƒ 35.73½; d. mej. H. u/d spaarp. eener overl. zuster ƒ 2. **Maasland**: d. mej. v. d. K. van mej. J. v. B. ƒ 3. **Meppel**: d. mej. S. gift ƒ 1.50. **Monnikendam**: d. mevr. K. gift ƒ 3.20. **Nieuwendijk**: d. den h. d. W. vrouw en kind wekel. 1 cent ƒ 1.56. **Nieuwveen**: d mevr. v. D. kind. Chr. Sch. ƒ 2.50; verpleegden „Elim en Johannes sticht. ƒ 7.97. **Nijkerk**: N. N. ƒ 0.50. **Nijmegen**: d. mej. D. verz. ƒ 2. **Nijverdal**: d. den h. W. Ger. Zend. Ver. ƒ 25. **Oosterend** (Texel): d. mej. B. van mej. d. B. ƒ 0.25. **Rotterdam**: d. mej. D. Ger. kerk o/h Kruis ƒ 48; N. N. ƒ 25; J. T. C. ƒ 1.40; mej. d. K. ƒ 2; d. mej. K. v. mej. G. ƒ 1; d. mevr. d. H. Zond. Sch. wijlen prof. d. H. ƒ 3; d. mevr. V. v. fam. V. S. W. ƒ 1.25; d. mevr. L. van N. N. ƒ 2.50. **Scharnegouwe**: d. h. P. S. ƒ 1. **Sliedrecht**: d. mevr. R. van eenige vrienden en de Zond. Sch. ƒ 9.85. **Spijk**: d. mej. B. v. gebr. L. ƒ 0.50. **Urk**: d. den h. H. Zendingszaak ƒ 20. **Utrecht**: d. mej. V. B. C. gift ƒ 4; gift ƒ 13; d. Mr. A. legaat van wijlen S. M. E. d. M v A. ƒ 250.—. **Velp**: d. jonkvr. C. v. P. van mej. M. d. J. ƒ 2.50. **Velsen**: d. den h. T. v d Ger. kerk ƒ 25. **Voorschoten**: d. mej. L. H. M. v/d Zond. Sch. ƒ 5; busje Chr. Sch. ƒ 12.50. **Vorden**: d. mej. J. J. M. coll. jaarf. Chr. J. V. ƒ 4.25; mej. B. ƒ 0.50. **Voorburg**: d. mej. V. L. v. mevr. B. ƒ 1. **Vlaardingen**: d. mevr. S. van C. v. d. B. ƒ 1. **Zaandam**: d. den h. G. verk. van gebr. postz. ƒ 2; d. den h. B. u/d coll. Ger. kerk B ƒ 5. **Zelhem**: d. mej. S. van mej. C. L. ƒ 1.25; Chr. Jong. Ver. ƒ 2.50. **Zevenhoven**: d. mej. v. V. van M. W. ƒ 1; D. V. ƒ 0.05; L. v. d. S. ƒ 0.10; P. M. ƒ 0.15; G. N. ƒ 0.25. **Zierikzee**: d. mej. M. van wed. v. d. V. ƒ 2.50; mej. H. V. ƒ 0.50; mej. W. H. ƒ 0.50. **Zuid-Beijerland**: mej. M. L. V. ƒ 1. **Zutfen**: d. Dr. S. van den h. V. d. M. ƒ 15; d. mej. S. Zond. Sch. „Eben Haezer" ƒ 10. **Zwolle**: d. mevr. P. v. A. busje naaischool ƒ 1. Totaal ƒ 987.62.

Aan giften ze Dokters woning:

Amsterdam: d. h. B. J. L. ƒ 10; d. h. V. H. R. ƒ 3; den h. P. A. D. ƒ 5; d. den h. J. B. E. den h. N. N. ƒ 10; d. mej. H. en V. S. verz. ƒ 17.50; de mej. H. van N. N. ƒ 15; rente ƒ 0.50. **Delft**: Mr. L. W. C. v. d. B. ƒ 5. **Enkhuizen**: den h. N. S. ƒ 25. **Gorinchem**: d. den h. J. S. v/d Zond. Sch. Spr. 22:6 ƒ 5. **'s Graveland**: d. mej. H. u/d Zend. busjes ƒ 11. **Hattem**: d. mevr. B. verz. ƒ 2.50. **Hilversum**: d. mej. H. verz. ƒ 5. **Holland** (Mich.): de h. G. v. S. 2 d. = ƒ 5.01. **Kralingen**: d. mej. G. C. v. d. N. N. G. jonged. ver „Martha"